

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
ضیا کولہ آلپ

پیل - ۱ صانی - ۱۸
نسخہ سی ۱۰ فروشندہ

آپونہ شرائط

سہ لک : ۰۰۰
آئی آئی : ۲۰۰۰
فروشندہ

کچوک مجموعہ

ادارہ خانہ سی
دارکر
حکومت داڑہ سندھ
ولایت مطبعہ سی
ظفر آباد ندیارکر
لوچرک مجموعہ

۱۳۶۰
۱۹۴۳

مفتدہ بر چیتار علی . ادبی . سیاسی . اقتصادی مجموعہ در

۱۰ صفر سنہ ۳۴۱ بازار ابرقی ۲ تشرین اول سنہ ۳۳۸

فلسفی وصیتکر

(۲)

خوجا مالک وصیتی

ایزیکہ ، حقیقت شہ کاری برہنہ ، ربہک
پلہر ملری فیروانہ بانہ لای روحک
انچندہ ، مثبت حقیقتراہ سوایی - فکورہ لوم ،
مر و رہا ہا روک شہ لہ چار پتہ نور لردی ،
فلم . وجد مک پکاہ مبی ارلان مضبتلی

اعدادیدہ بر طرائق طبیعی عالم را و فرمہ ،
دیگر جہتہن کلام دوسری آلفہا بتلاق ،
مناجات نقطہ نظر دین ، بری مثبت ، دگری
منی الہیہ فیتہ ملک اولار وین مملکس
جریان ، روحک فضا سندہ مر مصادمہ

و قهرمان و انسانك . اصالتك ، پس راه ،
 اسیر و عاجز و ملامت و پامش اختیار ساز
 و استقلالك ره ما كنه اولمسه بر نورلو قائل
 اولم ووردی . یوزده امل ، يك نورلو
 تم كه كنه نهید اولونان فقط ، استبدادك
 او و شدوری مجبوریله وضیعتدن بی خبر
 اولار ملتك معجزوی رحله اله قورولمسی
 ممكن اولوب اولمادیقی بلمكدی . بكا ،
 بر امید فلسفمسی ، بر نجات نظریهسی
 لازمیدی . اگر انسان بر ما كنه دن عبارتسه ،
 اثر اونده بو طبیعتك فوئه قیرلایه یله جك
 معجزوی بر قدرت بوئسه ، مانم نمك لردن
 قورولمایه جقدی . انسانیتده ، سوگنه
 قادر و حشتر ایچده چیرینه جقدی نه كلام ،
 نه تصوف بكا بوئه راه امید فلسفمسی . بر قور تولوش
 نظریهسی و بره مدی اولنر بولونکی حیات
 قائم و شكور لره قیمت و بره بوردور .
 بولونکی حیادهده ، انسانی . انسان بولونك
 مانی و وطنی قور تولوش ورمك ایسته بوردم .
 فقط ، قافاك ایچنده ، هر حكمی ریاض
 اولچولره اولچن ، معنای معیار یله عیارلابان
 واقمرك ، نجر باراك محكمه و هرقمیزین
 هیچ بر حكمی قبول ایتمین اوغورمن
 بر شخصیت داها واردی . بوئه نیم
 خفلمدی : بو عقل عیباز اید پور ، ایدیمی

قیرمسه ، املی بوغمه ، جالد ووردی . نیم
 او سراده بكا نه استبدادكهم و تا . و مدی
 بونكه ، روحده ، آزچوقی ر خك تانیس
 اید بیلوردم . بر كون ، قلمدن بر صراع
 قیرلایرقی بولونكده مدد . محروم اندی :
 قایلله احتیاجی اولوسی حقیك ؟
 بو سراده ، مكنتجزه ، تاریخ طبعی
 اوقومق اوزره بر فیلسوف علم تمین
 اولوندی . آوروپا فلسفه و فرانسر
 ادبیات و فاولان بذات . تورك ایالتكده
 یكی دورسنی تدقیق ایتمشدی . بحاف
 حالری واردی . طبیب اولمادی حاله ،
 طبابت ابناءزدی و طبابتده . و محفل و دن
 پاشقه ، ثابت بر حقیقت و قدر و دیدی .
 روم اولدی حاله ، تورك . دوستدی
 یا خود ، بز اوله ظن اید یوردق .
 دوستور یوردی . طبیبه مكنتدن چفقه ،
 اوردو طبیعی اوله رقی شرق و لایر سره
 ككشدی اوزون سنلر نصبه نصبه و شرق
 هر طرفی كورشدی . وظفه خارجده
 بیهسه اله اختلاط اعز ، نزو و نه باشردی .
 او حالده ، وقتی ناسیل كچر یوردی ؟
 بالكر بر شله : مطاعه ا و قور یوردی
 كنیش معاومتی و فیلسوف پلان احوال
 یودانی مطالعیریدی

— ۳ —

دوتور يوردى ، مكنپه هر كادىكه
تور كچه ملامه كازمه كتابت ادبى او يوردى
يازدى دېنى انشا وظيفه لېنى او يوردى .
اوزماز ، بن درونى بحرانك اك شدتلى
دوره نى ياشيدى . بو بحرانك آجىقلىرى
خوجامزك و بديكى موضوع هر نه
اولورده اولسون — يازديم وظيفه لردن
فېشفيوردى دوتور يوردى ، بن بوالى
دوشونوشل مده رفايقه شمه نى بولوبوردى .
صفه هر كادىكه ، او هفته يازديم كتابت
وظيفه سندن بحث ايدردى . بن اونك
سورلىرى سوك درجه دقتله ديكردم ،
جونكه ، هر روزى بن بچين يكي رافق
آچيوردى اوزمانى فكرلرله دويغولرم
خاطر مده قلايدش اولان بىضى شرلر مده
ايزلېنى محافظه اتمدردى . آشاغيده كى
برمنظومه ، اودورده كى كائنات تلقبى
كوستر ك خام اولايياير :

اي حيات هموى عالم !

! كوچوك جزئكم سكا تابع . .

سندن انكارم اولمده نابع ،

سندن آلم اولمده ملهم . .

بنده بوق اختيار واستقلال !

مقل وفكر مده سن مدرسلك ،

هره بايستم اوكا مؤثرلك :

سلك افعله بنم فعال . .

بن نديم ؟ رحيات مانده نى

بنى تحريك زنبرك لازم ،

اودر آيجق حياتنه ناظم :

زنبرك : كائنات مانده نى . .

پوتون اشاده وار ابدله ازل

اولماز حمى و جان فنا پرور :

برى عصرلره بحال ايدر ،

برى قوتلره او اور منجل . .

كائنات حقهده كى بوتاقى ، ناسل رانسان

تلقبى وجوده كنيردېكى منظومه دن

آفلاشيبور . انسانك بويله اراده سز ،

استقلال سز اولمده نى ، نونكده حيوائلركى

سكيل واپيتنك حوزيزانه قانونلرينه اسير

بولونمده نى قلم رنورلو قبول ايدمده سيوردى .

طبيعتنك استبدادله انسانك بواسارت و عجز نى

تورلره دوشوريبوردى . آشاغيده كى يئير

بو بحرانك مختلف صفحه لېنى كوستر :

ماضى المى يادلره مقبره ياه

آنى نهميه اقمده ييك صدمه نياه

بيلديزلر . اى جريبحلرى قائل فطرتك !

شاهدلى دكليك سز بدو حشنتك ؟

خونين مهارزات سز نلر حياهده

انسانلرى قهرپ كورور كائناتنه

مود و عدد چوگون زما نوسى مائك [۱]
 ديك كه بوبوك حقيقت مفكوره دن
 عبارتندى . اك بوبوك مفكوره مملنه و حریت
 مفكوره نوبدى ، حریت مفكوره سنك
 روحى دى كى حاكمنه ده . و قطعاً ايله
 آلا مئشم :

وارلك قېردم بوتون زنجير مېلانى
 ميل دېكرله بى آخرنه سید ایلدى .
 هر كى بر قید ايله بند ایلدى . دام حیات
 نوكلی زنجیر حریتله در قید ایلدى .
 بو مفكوره لك اعلا سینه چالیشنى
 ایچین . استابوله كیندم . اوزمانى .
 استابوله طیبه لیلرك تشكىلى ایش اولدینى
 قزلى رحمت واردى . اولرله بار
 چالیشنه باشلام .

بر مدت صوكرآ ، دو قنور بور كده
 استابوله كلى . ركوز ، اسكى صنف
 ارقداشلر دى عیاء هاشم . دو قنور كینمه منى
 تكلیف ایلدى . او ، اوپنى طایور دى .
 مودا جهنده اوطور پیور منى . بار
 دینك . خوجامن ، استابوله كى یكى
 حربانق تحت آجری :

[۱] . باخلال شریبى ، باربلدینى
 تارخندو ایكى سنه صوكرآ ، عل شففى بكك
 لوندرده چوقاردینى . استقبال . غزله سنده
 انتشار ایلدى .

انجیم نزار مرمد دهر ك كتله مى
 چشمانم اول كتاك آلا غوا ایلدر
 ایلر ظلام ایللى زخم نولرم
 و كلم غنور مابوشك آشتایدر

طیبك بوانسنى كریه مار ایلدر نى
 طلو غلر ، غروبى پر انحرار ایلدرى
 بشرد . مائك الحوده بر قیبى آلدیر
 سزین افانى هر دقیقه داغدار ایلدرى
 زنجیر بكم دهشتنى یجرى براده و زوز
 اوزادى به یازده حق دكلم . بلكر ، بوجرك
 نى قلا انحرار . سونى استمكى . رجوق
 سفلر داه اسمره مېلا ایلدى . وجود
 ضعیفلا ارق بر قید . ماله قود بقی . سولك
 بحر اك شدتى نوسه ك كایدیر . مضوى
 هیچ ر خستام . اجامى هیچ بر صیفتم
 یومدى . دوقون اضرا ایلرك منى قلدنى
 دو قنور شلردى . اوزمان . حقیقت كرى
 آدینى و رد بكم دېوك حقیقتى بولمیسیم .
 هیچ بر دردم قالمایه جفته امیندم . فقط دنى
 هانى . حنده آرمالیدی ؟ اوسیراده . بر
 باخلال شریبى بازاركن ، قلمندن
 فیرلایان باشف . بر صراعده بكا اولك ستنى
 كینمده .

بن بابائک وصیتی کی ، خوجا مالک
 جو وصتی دہ چچ اور غلام ۔ دلیلی شوکہ ،
 اور تون اعتباراً ، قورک ملائک سوجو ۔
 لوزبلاہ بسیقہ اور بیسی تدفیق ایڈہ بیلک
 ایچین ۔ اول اسردہ و علم ترک عمومی اساسلرینی
 اوکر ۔ نیکہ باندلادم ۔

ضياكوك آلب

تورک دولتی تکیامی

18

تورک اوروقاری

تورکاردہ بری . و . اوروق زمرہ لری
اتوغرافیک زمرہ لررر . ایل ، خانانق .
ایلیخانق ، سلطانق تشکیلاتلری ایسه سیاهی
زمرہ لررر . تورکر هانق سیاهی هیته
داخل اولورلرسه اولسونلر اتوغرافیک
هنولرینی دایما محافظه اتمشلررر .

اوروق، توركلرده اك بيوك زممه لرى
 كوستور، اسكى چوانلىلر، نظراً بويوك
 توركمنلار ساحه ستده اوچ اوروق ساكندى :
 اسكتلر، ماساغلر ساقلر .

(۱) اسكيت ڪلامنڪ نور ڪجهه هانڪي
ڪلامون آلائي پئي آزار هئي ، وٺي ڇڪي
ڪلامنڊه پوءِ پيلرز ، ڇڪيل ڪلامي ،

تورک کنجاری سیاسی بر انقلاب
 یعنی ، مشروطی براداره تأسیس اتمک
 است . بورلر . بوحراکت تحیه شایدر بالکره
 برسهت وارده انقلاب ، تحیدله اولماز .
 توریفا . کی انقلاب ، تورک ملتک اجتماعی
 حیاته ، ملی روحنه اویغون اولمالی !
 پایله حق قانون اساسی تورک ملتک روحندن
 نوبمالی ! اجتماعی بنیاده توافقی اتملی !
 بولک اولمازسه ، پایله حق انقلابک
 ممکنک ، مضر اولماسی اتمالی وار . ای برقاوق
 اساسی پایله ملتک ایچین اول امرده تورک ملتک
 پیغواوزیسینی و سوسولوژیسینی تدقیق اتمک
 لازم ! منزه ، بر انقلابجاری هر حاده
 از چوق طغیرسکنز . بونار . لازم کان
 بوتده قاری یاغمارمی ؟ پایدقاری پروغرامی
 بوتده قاری ایستقاده ایتدیریورلر ؟
 خلاصه . باشلادقاری جئانهده عامی
 برصورتده حاضر لائغمارمی ؟

بۇ، بوسۇزلىرى ھېچ بىر جاۋاب بېرىمەيدۇ.
 دۇئا ، بوسۇزلىرى ، استفھالدىن زىيادە انھام
 مقصدىگە سۈپەتلىرىدۇر . ھەر حالدا ، بۇ
 بۈگۈنكى ئىدىيەلەرگە ھەمۇز بائىلامادىقى ، پاك ،
 اخلاىياپۇردى . مۇتائقا ، اېكى اسكى طالبىمىنى .
 سۈك بىر دىرس ، بىلگەندە فاسقى بىر وسىت
 اولماق اوزۇرە بوسۇزلىرى سۈپەتلىرى .

(۳) اقلرك ھنئەتەندە تاشكىل

اشكىلى دولتاك مسكوكات بولوغشىدۇر .
 بوسكىر وورلىدىكى رەسلەر تەمبەلە قىرغىزلار
 بىكزىيودىمىش . بوشابىتە استنادا بوقارىدە
 ذلراتىدىكى كىتاب ساقلارك قىرغىزى
 اولدىنى ايلرى سوريور . بز . بانقە
 بدليل ائەدە بوقرۇبىنى تقوبە ائەدورۇز .
 . ساقا . تىمورى . ائى . ازان . لساندەكى
 . سەك . كەلەندىن ائەدور . . سەك .
 . توك . دىكىر . . قىرغىزلاردىن رىشە .
 كەندىبىتىك . مىشائى رىتوپكا . رىرئىسك
 ائەدواخىدە ئورسور . اوغوزمىقبەندەكى
 ائەت ماراقلار كەدە قىرغىزلار اولدىنى سىزلىككەدور .
 اوخادە . . ائى توركلارك اوچ بويوك
 اوروغى بولدى دىكىر . شەيدى
 بولرك ھائى ايلرى مىتوى اولدىنى
 تەقىم ائەلم :

(۱) چىكىلەر

قدم تارىخە تورە اسكىتلەرە رار
 اولاد قوئلر شولاردور : قومانلر . قوموقلار
 كېمەر (جاكار) . چىن تارىختلرەنك بىش
 ائەدىكى ھونق تونر . ھونلر بىنى قوقلارە
 بوزمىبەنسويدر توك توركلارە بوزمىبە
 مىنسويدر . اسكى رەننەبە تورە تورك خانلى

مىقول شىبەسندە . چىكىت . شىكلى آيى .
 ناسلىكە . قايى . كراى . تە . اوغراق .
 بوردى . مىرەن . بافو . تارخان .
 گەللى . قايات . كرايت . تەلوت .
 اورات . بوردوت . مىركىت . بىكىت .
 تارقات . شىكلرىنى آئەدور . مىموركا تىرىبە
 كورە . اوغوزلر . مىمور شىرق توركلارە
 . چىكىل . نانى . وىرلىرى . دىكىكە
 . چىكىل . كەسى بويوك راوروغە مىمورلەدىك
 اھىتائى رزمەسەيدى (چىكى) چى دىكىر
 چەتەلە . بىزاسكىتلك چىكىلر بىنى چىكىلر
 اولدىنى . اھىك وىرلىرى .

(۲) ماساھەت كەسى . بوبوك جەت .
 مىسالىدور . چىكىلر . تە . بىنى . تالاز .
 توركلارە . بەنا . دىرلىرى . بولكەنك
 . جەت . كەسىك . عىنى اولدىنى مىدانەدور
 اوخادە . . . آسپاك قايى . نامىدەكى
 ائەتارىخە تارىختك نظرىبەنى مىقول ائەدرك
 اولتونالازلك اجدادى ماساھەتلىر اولدىنى
 فرض ائەدەلار . بوسورتە . جەتلر .
 كەدە . كوجوك تالاز . ائەدىنى ظەم اولور
 . جەت . كەسىك . تور كەچەپىت . چەچەپىتائى
 كەلەندىن ھەسەلە كەسى عەمەلەر . اووالدە
 تالازلەر جەتەلەك . عىنى لوروق اولدىنى

(۳) فیرغیزلر

فیرغیزلر اوروغنده قارا فیرغیزلر ،
فیرغیز قازاقلر ، باشقوردلر ، قاره قاپانلر ،
قاره پاپانلر ، قاراپایلر ، خنایلر ، بیاقولر ،
استباراقلر ، سایه بیلیر ، بیچاقلر ، فیرغیز
ساحه - سنده یاشادقلرندن لسانجه اوقوره
بکرمه - مشلردر . تورکجه نیک اوج بویوک
اهجسی ده بواج اوروغه نظر آتلیف
اولونور : چکیل لهجسی ، فیرغیز لهجسی ،
اوغوز لهجسی ، دورنجی اوله رق برده
یاقوت لهجسی واردرک سیریاک شمال
شرقی سنده اولوردان یاقوت تورکجه نیک
لسانیدر .

تالازلر بویوک براولوق اولدینی کی ،
ونک منقسم اولدینی شکیلده براورونفدر .
مثلا ، اوغوزلرده براورونفدرک دوقوز
اوغوزلری وخرنی اوغوزلری مختلیدر .
خرنی اوغوزلرده ، ملکمنزه اوج ایل
حالده کلنلردر : ساجوق اوغوزلری ،
خوارزم اوغوزلری ، بایندر اوغوزلری
بنی آق قویونلیر . آنادولوده کی اوج
اوغوز لهجسی ، بواج ایلدن حصوله
کلندر .

ضیا کولک آلب

ایلاق ، ثاوندک ، بوکلرودن رنجیمی
مماوم ، ایکجهیمی ، یارس ، دردک
صوتلاری ، بارلق = واساق ، نامور .
آلدیلر ، اوچنجیمی ، یاکلر ، دردک
، ییماکلر ، دیمکدر ، دوردمجهیمی ده
ضعیف راحناه نوره اوتوکن ، کلک
عمرنی اوله یایلر ، یومر ضیلر ، کوره ،
کوک تورکلر ، اوتوکن ، واساق ، عاکه
چکیل ، ایلربی معنوی اولار برزمه
اولق لازم کلیر . اوغزاق ، جل ،
جروقی ، بسکیل ، پچیک قومری ده
بواورونفدن اولمایدر .

(۴) تالازلر (طوغریلر) .

تالاز کلک - سنک ایل (تیلوفوش)
بنی (طوغریل) اوله یایلر . تالازلرک
صراکی اوغوزلردر ، اوغوزلر ، قلاچر ،
قارلیر ، قاقیلیر ، بیچاقلر ، آتاج اری ،
قوملری ده اوغوزلرک اوکورلیردیر . ونلرک
جهیمی تالاز اوروغنددر ، قلاچ ، کلکی
دوخروون دوغرییه ، تالاز ، کلک - سندن
هر قدر . اینخادون جاعله ک (ق تالاز)
قلاچلر اولدینی تصریح ایدیلور . بوقره
یونانلیر (انتالیت) ، اوردوایلر (آوغوزلر)
آدی ویردیلر . ده ، تله نی ، تالاس ،
دیل (بکدیل) . طراز ، کلوی مپ

تالاز هر فیدر .

اصطلاح حینسی :

۳ — فکر جبهك ، مفكوره جبهك .
فرانزجه ، ایده آلزم ، گله سنكده .
ایک معناسی وار: فکر جبهك مفكوره جبهك .
ایده آلزم ، مابدا الطبعیه ده فکر جبهك
مناسنه در . بومناد قولایلدینی زمان ،
کائنات هی بزم فکر لر مزدن ، خیال لر مزدن ،
کوروش لر مزدن عبارت تاقی ایدن مادی و شائی
اوله رق خارجی بر حاکم وارلقی قبول
ایقین فلسفه سبسته هی معناسی افاده ایدر .
ایده آلزم ، بدیهیانه مفكوره جبهك
مناسنه در . بومناد قولایلدینی زمان ،
صنعتك قایله نی موجود طبیعتك تعلیمده
دکل ، روحز ایچین دها تسخیر کار اولان
مفكوردوی بر طبیعتك تخمینده کورق
مسلك افاده ایدر . بومنا ، کینه له رک
بوتوز مفكوره لر قشقه یل ایدیلشدر . دور قایم
گندی فاسفی سبسته (ایده آلزم سوسیولوژین)
دیورک (اجتماعیه مسند مفكوره جبهك)
دیورک ، بز ، لسانزده ایده آلزمك وایک
معناسی آری تمیز لر افاده ایده رک التباس لر
مانع اوله یلیرز .

دوشوشزه فرانزجه حاکم اولدینی
ایچین ، حتی ، فکر ، وه مفكوره ، گله ری
یله ری برینه قاربشدر دینز اولوبور .

حالدیه ، وایک تمیز ، بوس بوتوز آری
منازره دلات ایدرلر . بر آدم فکرلی
اولدینی حالدیه ، مفكوره سنز اوله یلیر .
ینه بونك کی ، بر انسان ، مفكوره لی
اولدینی حالدیه فکر سنز بولونه یلیر . افلاطونی
فکر لرده ، فکرت ، دییه یلیرز .

۳ — ذکره ، مفكوردوی .

ایده آل ، کله سی صفت اولدینی زمانه .
مناحنه کوره ، بضاً ، فکری ، گله یه ،
بضاده ، مفكوردوی ، گله یه زجه ایدیلک
اقتضا ایدر . بعضی فرانز . و افتری
، فکری ، مقابل اولقی اوزره ، ایدیلک
صفتی قولایلق التباسه مانع اولدیلر .
ایده آینه ، و ایده آلزاسیورده ، کله ری ده .
مناسنه کوره ، یا ، فکریک وه فکرله شدیرمه
کله رله ، یا خورده مفكوره ک وه مفكوره شدیرمه
تمیز لرله زجه ایدیلر ایدر . ایده آسینده
کله سنه ده قایره ، تمیزی قایقیق اوله یلیر .

۴ — جمیت ، جبهه ، چاسه

فرانزجه ، سوسیه ته ، کله سنكده ایکی
معناسی وار . بری ، هیئت اجتماعیه مناسنه درک
بوکار کله یه جمیت ، دیمك داهامو مقدر .
ایک جبهه ، شرکت مناسنه در . اوعدن
بری بومناد شرکت کله نی قولایلمده بز .
تورکجه ، جمیت ، کله سی عینی زمانده .

جامه گامی . (- سینه) . قابل اوله رق
 قولانه باشلا دیر . واستعمال و غرود کادر .
 جماعت کلمی (قومونه) . مقابلیدو (جمع)
 کلمی . رد و نیوز . مقابل . نمشد .
 کلمی . آفر . عماره . قابل اوله رق و لایله یلیور .

ضیا کولک الپ

اصول و مصادیر :

خلقیات

(۱)

مصادر

• یازبی و یازیل ادبیاتی اولایلان ابتدائی
 جمیتلرک مدنیت تاریخی قوملارده مدشدک .
 مدنی ملتلرک ایچنده ده . خلق و ناهی
 ویرلن شفاهی و مملرک ملک و قسم و اردو .
 و زمره ملک و نور عنقری طرلی و کجی و مشی .
 صدرلرده قالمشدر . ابتدائی جمیتلر کی
 به خلق زمره لری ده قومیاک موضوعی
 تشکیل ایدرلر . فقط . قومیاک و نلردن
 بحث ایدن قسمنه . آورو و الیر آری
 بر اسم طائفه رق و فولکلور و دیرلر . بزده
 بر کلمی خلقیات و کلمی به لسانغز . نقل الیه دک .
 خاقیاک . لایق ابتدائی شفاهی و نلردن
 برنجیمی و خلق ماسالری و در .
 نو چوک مجموعه ده . نورلرک برچوق

• آسویا سیون و کلمی قارشان اوله قده
 قولایلیور : هلال احر جمیتی . مدینه
 حقوق جمیتی کی . و کله ک و لایله ای
 آری . مناد . قولایلیور می ده التیمی و وحیدر .
 بنه علیه . و ایکنجی . و ایچن ماشقه بر
 کله بونق لارمدر . و مقامد درک کلمی .
 قولایلیور : دنجلر درنی . چه جیلر درنی
 کی . و کلمی . (نلوب) ماسه شخص الیابرده .
 و جمیت وک . مصغری اولان . جمیه و کلمی
 بو . مناه قارشاق یاه یایرزه . آسویا سیون
 کلمی . ایکنجی بر مناه دایا وار .
 بوکده . اجتماع و کلمی مقابل طوئه یایرزه .
 و جامه و کلمی قایور . و نه اوله حق
 و کلمی و منانده متعدد جمیتلری محنوی
 اولان حوله می ده وار . فرانسه خرد .
 متعدد جمیتلری محنوی و لوان زمره ک
 آدی و لیک و و او حالده . جامه کلمی ده
 و لیک و مقابل اوله رق قولانه یایرزه مختلف
 جمیتلردن مرتب اولان بر زمره جمیت
 اوله یاز . جمیت . عی لسانه و عینی حره
 مالک و زمره دیکور . بنه علیه . و جمیت
 افوام . تمیزی دو غرود کادر . بوکا .
 و لایله جامه می و دنجلر ذاتا حقیقه
 و انف اولان آورو و الیرده و کلمی و نایون
 دیورلر . بر مدقین بری یعنی محررلر

مجموعه، مزده کی ما-الر ، مع الشف

و اصوله موافق ولحق طریقه نامشدر ،
چونکه ، برحققی ما-الحی برحققی
مع مانی، ما-الر و رزعه نوی عیاره لری،
تصیرات مخصوصه من عیناً ضبط اشدک .

حققی بر ما-الحی ایله منافی و فرانی
اولا لردن مات نامنه رجا ایدرکه . هاه
بو تون ما-الرینی عیناً ضبط قسطنتر .

چونکه ، خلق ما-الرینی برملک الکرنگین
خزیده لردن ریدر . ملک اسکی - جبهی .
اسکی ، فوره لری ما-الرینه محفوظدر .
اوروپاک بو تون مله می . ملی - جبهی لری .

اسکی مفکوره لری آکلایه بیامک ایچین ،
مملکت لرنده نقل اولونان محوم خلق ما-الرینی
ضبط ایتمیشدر . بوما-الر لک تهرمانه لری
هرکس طایر ، چونکه ، بوا-الر ادیانده

تله مع طریقه لیرمیشدر . بوما-الرک چو جوق
تربیه سنده . بویوک رولی وارددر ، فراقت
کتاباری هپ بوما-الرله دولودر . کوچوک
جو جوق لک رفقی . علاقه منی یا کر ما-الر

جلب ایدر ، اوئر ، ایلک تهرمانی دولر بیه
مفکوره ایچیه فداکار لری بوما-الر لردن
او تره نیرلر . مودیر بوشور ، فرانسه لرنده
کنج نزلرا ایچین کوچوک یه-الر جبارمیشدر
آنادولوده چیقان بو تون غری لردن .

خلق ما-الرینی نشر اشدک . بونلرک اثر بیه
دیاربکر تورکارینک ما-الریدر . رایکی
نامه می ده آنادولونک دیکر قسملرندن
آلشدر : و کلر اعلان ما-الرله و کوچوک
همیره . کی .

خلق ما-الرینی ، هر ما-الر سوله بیه
آلباز چونکه ، ما-الرک کندی مخصوص ، تصیر لری .
کندی مخصوص لسانی وارددر . ما-الرینی
خصوصی تصیر لریله ، خصوصی شیوه - یله

نقل ایدر آنجق اوجا قدر یقینه ما-الریدر .
ما-الرینر اسکی اوزانلق قاید لرنده دوام
ایدن قسیدر . اوزانلق ، بابان اوغوله
قالدینی کی ، ما-الر الجلقده آشدن قیزه

انتقال ایدر . ارکک ما-الریدر وارسه ده
اکثریا ما-الرینر قادیق حفسنددر . ما-الرینی
کندی ساحه - سده بزوع صفتکاردر . آغزیدن
چیقان هرکله رنده قولالینددر . بویکی

ما-الرینرک برکله - ییله دیشدیرمه ایدر .
ما-الرله آغز لردن اصل چیقارمه عیناً ضبط
ایتمه لیدر . حققی بر ما-الرینک ایچ اوج ما-الرینی
بانه لردن آنجق یکاره ما-الرله مرحددر .

بنده علیه خلق ایچیر برحققی ما-الرینی
نصادف ابتدایلی اولنک بونو ما-الرینی
ضبط ایدرلر . بنده لرنده کی ما-الرله نولاق
یه آسمازلر .

باشا بار دوشه ، هانكي الدنه و هانكي بوبه
اولدېم . كوترمك لازم كاپر بوني آلايه يامك
ايچين سوردق اسواي ياملي . آلا .
بن حرايلىس بر توركن دكته نه اولدېنى
سوردم . ابتدا توركم دېدى . توركنلر
آراستده . سزى باشقه توركدردن نه آله
آيىرلر ديه سوردم . زه . بكدېل .
درلر دېدى . آلاشلىدىكه بونر اوغوزك
بكدېل بويته مفسودر . ماسالى صباطلر .
ماسالينك ايلدىن . بويته باشقه اجنامي
وضعتي . سچمىنى . هونى ده دفتريه
فيد ايلهيدر . ماسالى ماسالى كېمدن
المش واره كند المش . مكنسه بونرى ده
زنجيره اوله قيارلى . ناكالده ابدىان رحاساك
هانى زهره غسوب اولدېنى وهانكي شخصيتى
كلدىك . قايده معلوم اولسون .

ميرابله . مېدىلر ايچين مهادبا ايستىكلرى
سرت طاشي . سرسلى و كرستلى .
منظم طوسرويه . الدنه كندكده سوكره .
اونارى كاهره احرتمز قل بتمك . باقىر
اوجاقرده . داهاجوق . آتوريه مفتته
چالتمق . دويوك قوموق شمر لرنده آتوريه
مهاجرلرنيك رلشدرلدىلر كورمك . بوكا
دقل آتوريه باغچنده و يادويوك شمر لرنده
چوخالار . قوموق اسبرلر يك سرت بيرماجر
آلدنه ايلدېله بگېله . اغير ايلدردنه
چايتدرلدىلر ينى . كايى نه شوب طاله . يك
واير دوشين قوموق مېودلرنيك يانجى
وياله لرنده تحفير و تشمير ايلدىلر ينى
ايشيك . هېچ طاجاقدلر آتوريه
مېودلر نه قوموق شمر لرنده و بلكه مفسد
قوموق مېودلر نه دويوك و شمشير اوقلر
قوموق مېودلر درجه سده حرمت تراكنتي
كوترمك چايتشق . حريته طاشق ايلان
قوموق توركلرنيك اوزون زمان تحمل
ايله جادى شلردن دكلدى . خاق .
يانجى امير طورلر ك هر دېلكنى بايق ذلته
قالان رؤايه حفير نظرلر باقنده
وحكدارلر رؤايه خلق بايده كي نرسد
واضبارلرنيك ايتدېجه آراقدنه اولدېنى
حسن ايتكده دى .

ضيا كوك آلپ

قوموق ايلي

— ۵ —

قوموقلر ك بركى ييل قادار سوردم
مكومتلر قانماكون و مكنه تيكه مشدرد
يانجي زه . هېچ مجرور اوناهلر وركيلر
ورمك . امير طورلر ك باغچنده يا هېچ

امپراطورلك كوستهكارى شدت
و ظاهر و قوماندانك متحكمانه طور
و وضعينارى و مهاره انضام اينده حكمدار
دوشا و اعلى قابليت صيفامان اوليورلر
و بو آغيز كى ركوز اول آغيز ايچين فرست
كوزليورلر .

بدليل عاقبت بالكر قوموقار ايچين
دهكادي . قومشورلى و علائقلى كونورده
و تمامه ادايش اولان آيرى (آرد) لرله فرات
غربه آتورده بويوندورغنه ساتولاش
بانقا هتبه حكومت و جديت بك حاللىده
ها بولميدى . بويوندىر يالكر قوم و قوا لك سنده
دكل ، شالده و غربه كى او لك زورده ،
آتورده بويوندورغنى آغيز ايچين ماسب ر آلك
حاوله صبر و صفا انتظار اولونيوردي .
قومونلر او قلك اداي و زمانه كوره
اذا صوك صلاحيله ، مكمل محاربلىرى
و باطله حيله مجبوز بولولار . آتورده اوردو سنده
هوز بويوك برتدات و كنديلرنده بر آزمادى
ضيف تور و بوردلردي . فقط حقيقتده نيفلات
قالازار اوردو سى غداچى و محارب داغاييله
اوجىل آردى آردينه ياديني چاريشمهلر
تسبيه سده بك بويوك ضايعانه اوهرامش .
بك بورومش . حظه نامر نه انتظام قالمامشدي
امپراطور بو اوردونك تسبيه و بك آزالان

موجوديتك اكالنه ايكي سنه قادار بر زمان
تخصيصه مجبور اولمش . بومدت ظرفنده
قومونلرله كير خورك ستمارنه اوهرامامق .
بونلر غاريزونلر نظارته يراقق ضرور سده
قالمشدي .

امپراطور قومونلرله متفقار بك اوراق
الماعنده تصور اتجه حكاري ، بولمق سوزلار
آتور بك بك صادق تابلرلى صر سنده
كچمش . اولونلر ينى ظن ايتمش و بلكه و كا
قانعده اولمشدي . حالبوكه ايش نيفلات
قالازار ك ظنى يا قناعنى كى دهكادي .
بورلرده ايرنج ر فو رطنه داهها قوياچوق
امپراطور بورلر ينى بلكه بر قاج دفته داهها
زيارنه مجبور قلمامشدي .

آتورده اوردو سلك تسبيه كچن
سكونت دورده سنده قومونلرله متفقلىرى
درين بر رفس آلدلر . طوبلانلرلى بك
چانوق اولان و موجوديتك آزالنى اراضيتك
صاريني ايله بك قولاي تلافى ايديله بيان
كوجوك اوردولر ينى دورلندلر . بكي يالانلر ينى
چيزدلر . بارلامق ايچين اوراق ر فويو باجم
فيرا لاسنه منتظر اولندلر .

نيفلات قالازار . اوردو سلك تسبيه
مشفوق بولمدي زمان ييله . حر كندمش
قلمامشدي . هوز بورلرله اوهرامق موصوف

سرعت حرکتی سیله بکافیلین تبعیه می
ورده شدی .

یوقا آمده آتوریه امپراطوری - سونات
منبدی [۲] جرابه قدر کلس . آورده
رقایا اوربینه ظفر خاطر می اولارق
کندینک قارغه بر صورتی قازدرمش
و بر صورتی بر طرفه ده آق دزدن بوبوک
ناری دزبینه [۳] در یرلرگ قاج غالی
نیلات قلازارم . اوچ بی دفعه اولارق و رایه
کلمه ه عاره - نی یازدرمش . بوقه
ق م ۱۱۱۰ سنه جریان ایشدی .
یوقا محمدن امپراطورک وفات ایشدی
ق . م ۱۱۰۰ سنه در قوموق ایلاک
وقوعاتی یلنمبور . ماخذ می بوزمانلرده
نیلات قلازارک (نیری = ناری)
به رجوق سفر لر یامیش اولدینی ظن و تخمین
ایلیور .

نیلات قلازارک خانی (آورده لقالا)

[۲] سونات صوبی دجهک شمالدن

کلن قوی در .

وقا بر تمهک و اولدینی محلی اوکره دم ،
اوروایلیر وقا بارغه (به نه - سو - نه)
دیورلر .

[۳] وان کولک آدی در .

کادی بکدن الجزیرهک غرب طرفلرده برآز
دولاندقدن سوکر او اتلر غریب کچش کندینو
واختلر ایلن سونل [۱] در قارینک
اوربینه بورومش . یونری شاله دغرو
لور اولدینق ملاطبه حواله سنه مدار کلش
له بودولاشدله نومو قله رکوز داغی و برهک
ایستمدی .

فقط دغایش حواله نری حقیقته قوموق
اکبر خولردن هیچ نیمه بی قور قوقه نامشدی .
هر طرف - کور و اطاعت پرد می آئنده
قصا نرینی کزلی کزلی غاملا نه چاینبور
وامپراطورک نظر دقتی جلب ایدمک
حالردن صافینوردی .

بر آرائق بکافیلن کون کلیرکی اولمادی :
نیلات قلازار - سوربه ده مغروانه
بر حرب کنترتسی یابدی و کندیندن
اورتن مصر حکمداری ایله دو سنه مفا - یانه
کچرشدی صره لرده شال طرفلرده قیامت
قویمش . آتوریهک حشمتی امپراطوری
همان سوره بی زکله شاله دغرو برداها
حرکت بهجور قانندی .

فقط بک ابی رقیب و اداره ایله به مش
اولدینی آکلا شیلان دقام نیلات قلازارک

[۱] مومایلر باحدوم مومایلر شپه دیک
زینون حواله سنه ایلیز . تورک نارنجده
قویمش آتلی متعدد ایلیورار .

[۴] زماننده قوموق ابلنك هنوز آئورده
 نابه نندن فور تولاساديني اكلانيلبور فقط
 داهاسوگرا آئورده تخنه كچن (ايكنجي
 آسورنازرايان) دورده (ق م ۱۰۶۰
 سنه) عموم هيتلر آئورده ابله محربه
 ايچين اخاق ايندكاري صروده قوموقده
 بوئاخانه كيربور . آئور اوردو-سك
 (قارغهيش) جوارنده بوزولاسي بوتون
 متفقرله برابر قوموق توركاريده
 يابانچيلرك ساكيتندن فورتابور و آرتق
 بوتونن اعتباراً قوموق توركاري حر
 و مسعود كوفار باشاميه باشلابور [۷]

خالص

[۴] ار بولولا ق م ۱۱۰۰ دن
 ۱۰۹۰ ويا ۱۰۸۰ -سنه قدر حكم
 سورمندر . ابلاله اي كچمندر .
 [۷] ق م ۸۸۵ -سنه قدر مازي
 داغاربلك . شورپيانك . الاطهك
 و سارلرك مستقل قالدقاري راز آغيد
 كوردله جكد .

سنت دوكوني

اولي ون خسته ناه باغچه سنده
 خصوصي حاضر لاش رلرده ييم چو جوفار

-سنت ايداي . باباري عزيز يوردو و سوك
 كم ياپر هاني حورنده و هاني دوشهك
 ظلم نورشونه شيد ايداش . اكلاريده
 احكام مهاجرت زماننده برابره . ويا بر
 داغ باشنده سوئوفره . آچله نعل
 ايدمه بهرك بر طرفده ترميه . ترميه تورويوب
 كيشمدي . رقاچ آي اول سواقلرده سليله
 مرمري دولاشان كوشه و بوجالره سيفي
 صاري بكزلي سبغه چو حوقر بزه علوي
 شيدلر مرك بر ياركار ايدلر . باباري حبقره
 استقلال ايچين جال و رمشلردى . بزايه ناله
 و جوحوفرلك - و قيمي نوفنده وطني .
 ملتى - و من نهر ساناسانرك بوسوك فليزلريني
 اوقار اهل ايشدكك : اعتراف ايدلم :
 فليزده اوئره قارش دوديشنر سوك
 و شفقت آراسنده بر آزده حجاب حسي
 وادى ..

سنت بارامنده ايسه . ميدانه باشه رهيئده
 چيقديلر : سبالنده اسكي بويوك كدرك اضطراب
 ايلري يوقدى - نلردن بري جهره لرغه دوكان
 تبسم سانكه كنديلرغه كوسترلين شلفته
 ارمش . جوال رشطاره نلب ايداشدى .
 آرتق اونارده دبر چو حوفركي كولبور
 فونوشبور . اكلانيلوردى . حيايدن لانت

